

INNHALDSRIK: Kofferten inneholder utstyr til 60.000 kroner. Tom Ramberg (t.v.), Yrina Frydenlund, Anniken Dølmo, Morten Antonsen, Siri Storteig Horn og Odin Kirkemoen gleder seg til å ta fatt på forskeroppgavene. Til høyre står Kjellmar Oksavik.

FOTO: KARINE NIGAR AARSKOG

Romkofferten er på vei

SVAlBARDPOSTEN nr. 5 - 1. februar 2008

En forskerkoffert skal gå som en stafettpinne gjennom Norge. Elever i Longyearbyen er de første som får bruke kofferten.

» Karine Nigar Aarskog

■ – Her kan vi fort gå oss vill, vi må lære oss å pakke den, det er like viktig som å pakke opp.

Fysikklærer Tom Ramberg står bøyd over kofferten som fysikklassen hans akkurat har fått overlevert på Unis.

Kofferten inneholder et solteleskop, et spektroskop, en geigerteller, en GPS-mottaker, et magnetometer og et kamera. Romforskningsutstyr til en verdi av 60.000 kroner.

– Det er tøft at vi er de første som får prøve kofferten, sier Siri Storteig Horn.

Hun er en av de fem fysikk-kelevene i andre klasse på Longyearbyen videregående skole som tre-fire uker fram i tid skal få boltre seg med profesjonelle romforskningsinstrumenter.

– Vi ønsker at elevene skal forske på egen hånd og få økt kunnskap om romforskning og

atmosfæren. På denne måten håper vi å bringe entusiasme inn i klasserommet, sier førsteamanuensis i arktisk geofysikk ved Unis, Kjellmar Oksavik.

Et IPY-prosjekt

Det var Kjartan Olafsson ved Institutt for fysikk og teknologi ved Universitetet i Bergen som fikk ideen om å lage en forskerkoffert-stafett. Opplegget er en del av Det internasjonale polaråret, IPY, og finansieres av IPY-ICESTAR, som er et av IPY-prosjektene til Norges Forskningsråd.

Rundt 18. februar arrangerer Norsk Romsenter et kurs for 20 lærere som kommer til Longyearbyen, og da sendes kofferten videre til en ny skole.

– Kofferten skal gå som en stafettpinne i ett år i første omgang, og vi håper den rekker å være innom mellom 15 og 20 skoler, sier Oksavik.

Sammen med utstyret ligger det forslag til oppgaver elevene kan gjøre og lenker til steder på internett der de kan finne mer informasjon om romforskning.

– Jeg synes det er veldig spennende med nordlysforskning. Jeg har en drøm om å bli forsker eller ingeniør, sier Anniken Dølmo.

Ingen sol

Oksavik synes det er flott å kunne stimulere interessen hos elevene gjennom å skaffe til veie utstyr.

– Gjennom kunnskapsreformen er det uttrykt et ønske om at elevene skal utforske naturen. I skoleundervisningen gjør man eksperimenter der svarene er kjent, mens forskning på sola og atmosfæren er spennende fordi det er uforutsigbart, sier Oksavik.

Han mener det også er viktig å øke rekrutteringen til slike fag.

– Når en skole er ferdig med kofferten skal de sende den videre og skrive en rapport til Kjartan Olafsson. De som gjør det best av alle skolene får en premie, sier Oksavik.

Tom Ramberg forteller at han vil tilpasse fysikkundervisningen for å få utnyttet instrumentene så godt som mulig. Både han og elevene gleder seg til å gi seg i kast med kofferten, men med et lite forbehold.

– Vi får ikke brukt solteleskopene fordi det ikke er noen sol her ennå, og det er synd, for det er nesten det morsomste, sier Ramberg.